

Anti-TNF Tedavisi Alan Hastalarda Pnömonokok Bağışıklama Oranları: PCV20 Dönemine Geçişin ve Düzenli Takibin Rolü

Fatma Güçlü • Sedanur Eser • Hüseyin Erkan Eser • Hürü Şeyda Tonguz • Yeşim Yıldız • Esin Şenol

Giriş

Anti-tümör nekroz faktörü (anti-TNF) tedavileri, romatolojik hastalıklar ve inflamatuvar bağırsak hastalıklarının tedavisinde yaygın olarak kullanılan biyolojik ajanlardır.

Anti-TNF

TNF- α aracılı immün yanıtın baskılanması

Enfeksiyon riski

Enfeksiyon riskinde artış

Pnömonokok aşılması

Önemli bir koruyucu sağlık uygulaması

Amaç

- Anti-TNF tedavisi alan hastalarda **pnömokok aşılanma oranlarının değerlendirilmesi**
- **PCV20 dönemine geçişin ve sistematik aşılama takibinin** bağışıklama oranları üzerindeki etkisinin araştırılması

1 Ekim 2024

Merkezimizde PCV20 temelli pnömokok aşılama stratejisine geçiş

Yöntem

- Retrospektif inceleme
 - Demografik özellikler, kullanılan anti-TNF ajanı, pnömokok aşılama durumu (PCV13, PPSV23, PCV20) ve aşılama tarihleri
 - Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniğinde düzenli takip durumu kaydedildi.
- Kategorik değişkenler:Ki-kare testi
 - Sürekli değişkenler:Mann-Whitney U testi kullanıldı
 - İstatistiksel anlamlılık düzeyi **$p < 0,05$** olarak kabul edildi.

Bulgular

713

hasta

43,3 ± 14,0

yaş ortalaması

%50,9

kadın

%69,4

EH Polikliniğinde takipli

Temel pnömokok bağışıklama göstergeleri

%60,0

en az bir pnömokok
aşısı

%31,6

tam aşılama şeması

%40,0

hiç aşılanmamış

Tablo 2. Pnömonokok aşılama oranları (n = 713)

Aşılama durumu	n	%	%95 GA
PCV13	344	48,2	44,6–51,9
PPSV23	116	16,3	13,7–19,2
PCV20	119	16,7	14,1–19,6
En az bir pnömonokok aşısı	428	60,0	56,4–63,6
Tam şema (PCV13+PPSV23 veya PCV20)	225	31,6	28,3–35,1
Sadece PCV13 (PPSV23 ve PCV20 yok)	198	27,8	24,6–31,2
PCV13 + PPSV23	110	15,4	13,0–18,3
PCV13 sonrası PCV20	40	5,6	4,1–7,5
Hiç aşılanmamış	285	40,0	36,4–43,6

Tablo 3.Hastaların PCV20 öncesi ve sonrası dönemde aşılama göstergeleri

Parametre	PCV13 Dönemi (n=428)	PCV20 Dönemi (n=383)
 En az bir pnömokok aşısı alan hasta, n (%)	257 (%60,0)	–
 Yalnızca PCV13 alan (n=428), n (%)	198 (%46,3)	–
 Daha önce aşılanmamış hastalar, n	–	383
 İlk kez aşılanan (n=383), n (%)	–	98 (%25,6)
 İlk kez aşılananlarda PCV20 uygulama oranı, n (%)	–	77 (%78,6)
 Tam aşılama şeması oranı, %	13,6	31,6
 İlk kez aşılanma hızı (hasta/ay)	4,2	5,6
 Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniğinde aşılanma oranı, %	44,0	67,1
 Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniğinde tam şema oranı, %	11,2	40,4

%78,6

ilk kez aşılananlarda
PCV20

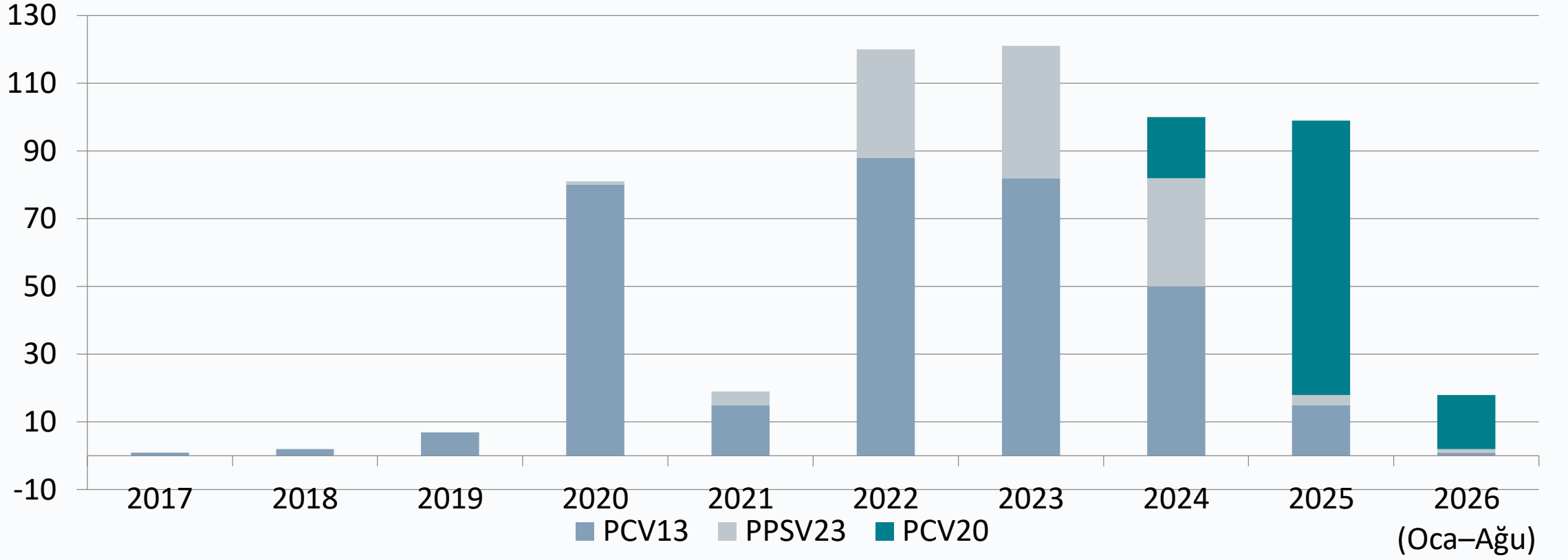
98

PCV20 döneminde ilk
kez aşılanan

%13,6 → %31,6

kümülatif tam şema

Yıllara göre uygulanan aşı dozları

Tablo 4. Enfeksiyon Hastalıkları Polklinik Takibi

Özellik	n	En az bir aşı, n (%)	p	Tam şema, n (%)	p
Enfeksiyon polikliniği takibi			<0,001		<0,001
Var	495	332 (%67,1)		200 (%40,4)	
Yok	218	96 (%44,0)		25 (%11,5)	

OR 2,55

en az bir pnömokok
aşısı

OR 5,28

tam aşılama şeması

p < 0,001
her iki karşılaştırma
için

Tartışma ve Sonuç

- **Kümülatif pnömokok aşılama oranı %60,0; tam aşılama şeması %31,6.**
- **Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniğinde düzenli takip, hem aşılama hem de tam şema ile güçlü ve bağımsız olarak ilişkiliydi.**
- **PCV20 geri ödeme kapsamında olmamasına rağmen; bilgilendirme, aktif hekim önerisi ve bireysel temin ile PCV20 uygulamasına katkı sağladı.**

- Çalışmamızda anti-TNF tedavisi alan hastalarda kümülatif pnömokok aşılama oranı %60,0, tam şema oranı ise %31,6 olarak bulundu. Melmed ve ark.'nın çalışmasında, **immünsüpresif tedavi kullanımının yaygın olmasına rağmen pnömokok aşılama oranının yalnızca %9 olduğu bildirilmiş**; bu hasta grubunda aşılama durumunun düzenli olarak değerlendirilmesi ve koruyucu sağlık uygulamalarının rutin izlemin bir parçası haline getirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Çalışmamızda Enfeksiyon Hastalıkları **polikliniğinde düzenli takip edilen hastalarda aşılama ve tam şema oranlarının daha yüksek bulunması**, Melmed ve ark.'nın bu yaklaşımını destekler niteliktedir.

Kısıtlılıklar: retrospektif tasarım ve dış merkezlerde uygulanan aşıların kayıtlarda yer almaması.

Teşekkür ederim...